

Um þjóðvarnarmenn og lærimeistara

Kommúnistar – kommúnismi – stórstyrjöld – varnir – her – hermenn - hernám – atlantshafsbandalag
– laxness – bolsévismi – lenín – verkamannaflokkur – utanríkisráðherra – öryggi

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Ræður og greinar

Askja 4-1, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Þjóðvarnarmenn og lærimeistarar þeirra, kommúnistar, eru áreiðanlega betur kunnugir fyrirætlunum forráðamanna hins alþjóðlega kommúnisma, en ærir Íslendingar. Því fer þess vegna fjarri, að ég treysti mér til, að neita því, að ráðgert sé í kommúnistahóp að varpað skuli atomsprengju á Ísland. Hitt veit ég með vissu, að líkurnar fyrir árás á landið verða þeim mun minni, sem betur er séð fyrir vörnum í landinu.

Ef Ísland væri óvarið og til nýrrar stórstyrjaldar kæmi, mundi verða kapphlaup um það, hver af styrjaldaraðilum næði hér fyrst fótfestu. Þá mundi barizt um landið og voðinn vera vís. Með sæmlegum vörnum verða líkurnar til slíkra átaka miklu minni en ella.

Það er mesti miskilningur, að til þess að koma í veg fyrir slíka skyndi-árás þurfi að vera óvígur her eða tugir þúsunda hermanna í landinu. Að óvörum verður ekki nema tiltölulega fámennu liði komið í landið. Ef það ætti engum vörnum að mæta, gæti það greitt götuna fyrir miklu meiri liðsstyrk, er fylgdi skjótlega á eftir. Jafnvel fámennt lið getur hins vegar hrundið

slíkrí árás í bíli og dvöl þess tryggir skjóta hjálp. Sé liðstyrkur, sem nú er í landinu, þótt ekki sé mannfleiri en raun ber vitni um, veitir þess vegna mjög mikið öryggi gegn árásum. Fullkomið öryggi í þessum efnum fæst hins vegar aldrei, ef svo illa fer, að til styrjaldar komi.

Öllu máli skiftir þess vegna, að komið verði í veg fyrir nýja stórstyrjöld. Að því hlýtur viðleitni okkar sem annarra frelsis- og friðarunnandi þjóða fyrst og fremst að stefna. Nýtt ófriðarbál verður uggvænlegt fyrir allar þjóðir heims, ekki síður fyrir okkur Íslendinga en aðra. Því veldur lega landsins og hernaðarþýðing þessí nútíma styrjöld. Við skulum af fullri hreinskilni gera okkur grein fyrir þeim hættum, sem að okkur steðja, ef til slíkrar styrjaldar kemur. Þær eru áreiðanlega miklar. En nokkuð er þá til þess vinnandi að koma í veg fyrir, að ný heimsstyrjöld brjótist út. Í því skyni gerðumst við aðilar Atlantshafsbanda lagsins og samþykktum síðar að hafa um sinn erlent varnarlið í landi okkar.

Auðvitað höfum við með þessu lagt kvaðir og nokkur óþægindi á þjóð okkar, því neitar enginn. En er það að ástæðulausu? Það er sagnfræðileg staðreynd, að kommúnistar hrifsa til sín yfirráðin hvarvetna þar, sem ekki er nógu sterklega á móti tekfö.

Ef þeir létu þetta undanfallast mundu þeir bregðast þeim boðskap, er þeir vita helgastan, þeim, að engri þjóð geti liðið vel nema hún lúti kommúnistiskri stjórn. Frægt er orðið, þegar Halldór Kiljan Laxness lýsti því við árás Rússa á Pólverja haustið 1939, "að ekki væri hægt að sjá nokkurt hneyksli í því, að 15 milljómir manna eru þegjandi og hljóðalaust innlimaðir undir bolsévismann". Ætli þeim félögum þætti meira hneyksli, þótt 150 þúsundir Íslendinga færu sömu leiðina?

Við vitum um hinn mikla áhuga Lenins fyrir örlögum Íslands. Hann lýsti því strax 1920 hverja hernaðarþýðingu Ísland hefði og að það mundi ekki geta haldið hlutleysi í ~~nýri~~ *nýri* ~~stjór~~ styrjöld.

Atvik síðustu heimsstyrjaldar sýna, hversu ríka áherzlu Bretland og Bandaríkin lögðu á, að hindra ^{að} ~~na~~ ^{Óvínaríki} þeirra fengi vald á Íslandi. Þau þurftu ekki á Íslandi að halda til að gera héðan árásir á Þýzka-land, en þeim var lífsnauðsyn að hindra að Þjóðverjar fengju hér fótfestu, auk þess sem bækistöðvar á Íslandi gerðu samgöngum á sjó og lofti yfir Atlantshaf mun öruggari en ella. Á sama veg mundu Vesturveldin nú ^{ekki} ~~ekki~~ þurfa að gera árásir frá Íslandi á Óvínaríki ~~stt~~, ef til nýrrar stórstyrjaldar kæmi. Flest lönd Atlantshafsbandalagsins liggja miklu nær höfuðstöðvum hins alþjóðlega kommúnisma en

til árasa bæði í
austur og vestur

beint og óbeint
tekur líl

Ísland. Atlantshafsbandalagið, sem ~~er~~
^{mikils hluta} ~~er~~ allrar Evrópu nema þess hluta hennar, sem
er á valdi kommúnista, þarf ekki að sækja til
Íslands í því skyni að gera hédan árásir á
Austur-Evrópu, þar sem stöðvar þess á megin-
landinu og í Englandi eru miklu nær.

En nú sem fyrr mundi lýðræðisþjóð-
unum það óbætanlegt tjón, ef óvinir þeirra
næðu Íslandi á sitt vald. Og einmitt þess
vegna er yfirvofandi hætta á, að tilraun
til slíks yrðigerð, og þeim mun meiri sem
varnir væru hér veikari. Auðvitað væri miklu
þægilegra rétt í bili að loka augunum fyrir
þessum staðreyndum og kaupa sér með athafna-
leysi frið fyrir rógi kommúnista og nokkurra
skammsýnna manna út af vörnunum. Til þess
þyrfti enga dirfsku, heldur það hugarfar
að forða sér frá óþægindunum með því að
svíkja þjóðina, sjálfstæði hennar og jafn-
vel tilveru. Það ^{og} bætir síst úr skák um af-
neitun staðreyndanna, þótt það sé gert undir
því yfirskyni, að ef slík hætta væri fyrir
handi gætum við ekki kinnroðalaust falið öör-
um að verja landið, heldur yrðum að gera það
sjálfir. Því miður erum við svo fáir að ekki
munar verulega um okkur til varnar landinu,
ef verulega reynir á, og þess vegna höfum við
ekki annað úrræði en leita bandalags við önn-
ur ríki, sem hafa að þessu leyti sömu hagsmuni

og við.

Sú fullyrðing, að vegna þess að andstæðingar lýðræðisþjóðanna geti ekki haldið Íslandi í stríði, muni þeir ekki reyna að taka það, fær ekki staðizt. Því að jafnvel, þó að hernám Íslands, af hálfu ofbeldisárásaraðila, stæði aðeins stutta stund, mundi það geta gert ómetanlegt tjón. Héðan væri hægt að gera skyndiárásir bæði á löndin til austurs og vesturs og trufla alla umferð um norðanvert Atlantshaf. Ýmsir halda, að ný stórstyrjöld mundi verða mjög skammvinn, vegna þess að á stuttum tíma væri hægt að koma til vegar slíkum eyðileggingum, að úrslitum réði. Ef sú kenning er rétt, er greinilegt, að einmitt í slíkri styrjöld gæti Ísland haft meginþýðingu. Sú staðreynd, að hægt væri að her-taka Ísland fyrirhafnarlaust, af því að það væri með öllu óvarið, kynni því að vera loka-ástæðan, sem réði því, að ofbeldisárás væri hafin. Með þáttöku okkar í Atlantshafsbandalaginu og vörnum á Íslandi höfum við lagt lóð okkar á vogarskálina, friðnum til framdráttar, og ^{hver er} ~~(stærri)~~sá, sem ekki kys fremur núverandi ástand en nýja heimsstyrjöld?

Að sjálfsögðu vona allir góðviljaðir menn, að núverandi ástand breytizt svo í friðarétt, að ekki sé þörf á erlendu varnarlíði á Íslandi. En því fer fjarri, að enn sé

svo.

Löngun lýðræðisþjóðanna til friðar er svo rík, að menn grípa hvert tækifæri, sem horfir í friðarátt feginshendi, og reyna í lengstu lög að vona, að nú horfi svo, að eigi séu ^{sömu} líkur til yfirvofandi hörmungar nýrrar heimsstyrjaldar sem áður. Í von sinni um betri tíma halda þeir, að fróðafriður sé á næstu grösun, aðeins ef ófældismaðurinn staldrar við um sinn eða ef í milliríkjavíðskiftum er ekki eingöngu viðhaft orðbragð götustráksins. Þessi tilfinning gerir jafnt vart við sig á Íslandi sem í öðrum lýðræðislöndum. Alls staðar heyrast raddir um, að nú hljóti að mega slaka á klónni, draga úr vörnunum, af því að versta hættan sé liðin hjá.

En þeir, sem svo tala, gleyma því, að ef hættan er minni, sem enginn veit, er það ^{með vissu} fyrst og fremst vegna þess, að þau lönd, sem áður voru óvarin, eru nú varin svo að árásarmaðurinn hefur ekki jafn greiða yfirferð sem áður. Það er einmitt aukið valdajafnvægi í heiminum, sem á hefur komið við varnir lýðræðisþjóðanna, sem gerir að verkum, að nú virðist friðvænlegra en stundum fyrr. Sú stefna að efla samtök lýðræðisþjóðanna hefur að því leyti sannast að vera rétt, enda sést að ófriðaröflin, forsprakkar hins alþjóðlega kommúnisma hafa beinlínis gert um það sam-

þykkt, að láta nú vinalegar en áður, ekki vegna þess að þeir hafi breytt um skoðun, heldur til þess að reyna með þessu að sundra lýðræðisþjóðunum. - Enginn sá, sem yfirsýn hefur lætur hins vegar ginnast til að hverfa af þeirri braut, sem til friðarins leiðir.

Flokksþing verkamann flokksins brezka, gerði t.d. í lok september s.l. svohljóðandi samþykkt:

" Á meðan árásarhætta er verður Bretland ásamt bandamönnum sínum, að taka á sig byrðarnar af varnarráðstöfunum ".

Yfirgnæfandi meiri hluti Íslendinga er sömu skoðunar um þetta og brezki verkamannaflokkurinn.

Við viljum leggja fram okkar skerf til þess, að friður megi haldast jafnvel þó að af þeim ráðstöfunum leiði nokkra röskun á okkar högum um sinn, vegna þess, að sú hætta er smávægileg við þá hættu, sem yfir okkur vofir, ef nýtt heimsstríð skálur á.

Hitt er allt annað mál, hvort menn telja núgildandi samninga að öllu leyti heppilega eða framkvæmd þeirra hafi verið svo góð sem skyldi, en þar koma einkum tvö sjónarmið til greina. Annars vegar er, að varninnar verði eins öruggar og atvik leyfa. Hins vegar, að þær truflir ekki þjóðlíf okkar meira en brýnasta þörf er á.

Um samningsgerðina er það að segja, að af hálfu ríkisstjórnar Íslands sá ég, sem utanríkisráðherra um hana og ber að því leyti ábyrgð á henni, öðrum fremur. Samstarfsmenn mínir við samningsgerðina voru þó ýmsir, þar á meðal sérstaklega tilnefndir fulltrúar frá hinum lýðræðisflokkunum tveimur, Framsóknarflokknum og Alþýðuflokknum. Öll atriði samninganna, smá og stór, voru jafnóðum borin undir ríkisstjórnina og áður en samningur var lokið, undir þingflokka lýðræðisflokkana þriggja þar á meðal ekki aðeins sjálfur aðal-samningurinn og samningarnir um réttarstöðu og annað slíkt, heldur einnig samkomulag um þau einstök framkvæmdatriði, sem menn komu sér saman um strax í upphafi, svo ekki yrði ágreiningur síðar um framkvæmdina. Meðal þeirra framkvæmdatriða, sem þannig voru lögð undir flokkana, og engar athugasemdir komu þá fram um, var þetta orðrétt:

" Bandaríkin fallast á, að menn í herliði þeirra, ásamt skylduliði og starfsmenn verktaka Bandaríkjastjórnar, þeir, sem ekki eru íslenskir þegnar, skuli búa á samningasvæðunum, nema íslensk stjórnarvöld samþykki annað. Ákvæði þetta skal eigi skýrt svo að fólki þessu sé óheimilt, ef það er á ferðalagi eða í leyfi að dveljast um stuttan tíma á gistihúsum eða öðrum slíkum stofnunum á Íslandi, sem opnar eru almenningi eftir því,

sem húsrými er fyrir hendi ".

Þetta ákvæði sýnir svo glögg, að ekki verður um villst, að rétt er, það sem eg hefði haldið fram áður hér á Alþingi, að frá upphafi var um það samið, að varnarliðsmenn skyldu frjálssir ferða sinna á Íslandi, með þessum takmörkunum, á sama veg og aðrir erlendir menn, sem löglega eru inn í landið komnir. Menn geta talið að þetta sé heppilegt eða óheppilegt, en svona var um þetta samið og því verður ekki breytt einhliða af íslenskum stjórnarvöldum, heldur þarf um það nýja samninga, og lýsir það sannast sagt lítilli karlmennsku, að einmitt sumir þeirra manna, sem frá upphafi voru þessu ákvæði fullkunnugir, skuli eftir á ráðast á ~~þessum~~^{mið} og samstarfsmenn mína fyrir að framfylgja því. Einkum þegar að því er gáð, að um þetta hafa síðan fengið settar miklu strangari reglur en samkvæmt samkomulaginu voru ráðgerðar. Verður ekki komið hjá að benda á, að háttvirtur 1. landkjörinn þingmaður Gylfi Þ. G. Gíslason hefur sagt rangt frá um þessar staðreyndir og ranglega hermt upp á tilgreindan trúnaðarmann ríkisstjórnarinnar, að hann hafi gefið aðrar upplýsingar, þar sem þvert á móti er sannanlegt, að Gylfi Þ. Gíslason fékk fullkomna vitneskju fyrir sanningsgerðina um öll þessi atriði.

Við hér á Alþingi, sem sitjum mán-

uðum saman yfir því að breyta og bæta lög, sem við höfum oft nýlega sett um efni, er við gerþekkjum, ættum hins vegar ekki að láta sem það væri nokkur nýjung, þótt reynslan sýni að einhverju þurfi að breyta um sanningsákvæði um svo nýstárleg efni fyrir okkur sem varnir landsins. Ákvæði sanningsins um endurskoðun hans og uppsögn sýna að fyrir þessu var ætíð gert ráð. Enda er eftirtektarvert, að vestan hafs hefur samningurinn einmitt sætt harðri gagnrýni af því, að hann sé okkur of hagstæður að þessu leyti. Samningur sá, sem Bandaríkin hafa nýlega gert við Grikkland um stöðvar þar í landi, er að þessu leyti mjög ólíkur því að hann á að gilda allan gildistíma Atlantshafssamningsins eða til 1969.

Um framkvæmd sanningsins vil ég geta þess, að henni var svo háttað, að ég sem utanríkisráðherra hafði yfirstjórn hennar, en ég tilnefndi síðan einn trúnaðarmann og lýðræðisflokkarnir tveir, Framsókn og Alþýðuflokkurinn, sinn hvorn, og skyldu þessir þrír menn fara með daglega frá framkvæmd og yfirleitt hafa milligöngu við hina erlendu aðila, jafnvel þó að mörg og jafnvel flest þau atriði, er upp kæmu, heyrðu undir önnur ráðuneyti en utanríkisráðuneytið. Öll þau mál, er nokkra þýðingu voru talin hafa, voru hins vegar borin undir ríkisstjórnina alla og eftir atvikum fulltrúa frá lýðræðisflokkunum þremur. Segja

má, að þessi aðferð hafi verið þung í vöfum, en hún átti að leiða til þess, að öll sjónarmið kæmust að og að framkvæmdinni væri ekki hagað neinum einum flokki eða aðila til framdráttar, heldur allri þjóðinni.

Auðvitað er í þessu sem öðru hægara að vera vitur eftir á en sjá allt fyrir, en mjög efast eg um, að þeir hafi, skelleggari og betur menntaðir menn verði fengnir til meðferðar þessa mála, en þeir Hans G. Andersen, Guðmundur Í. Guðmundsson og Agnar Koefod Hansen.

Hvað sem stjórnmálaágreiningi að öðru leyti líður hefur það ásannast, að þeir unnu Íslandi gott starf í varnarmálanefndinni.

Vandamálín, sem upp koma við dvöl erlends varnarliðs í landinu, eru auðvitað mörg og einmitt þess vegna er eftirtektarvert, að ekki hefur tekizt að nefna eitt einasta raunverulegt dæmi þess, að eg og samstarfsmenn mínir höfum haldið linlega á íslenskum málstað, eða að við höfum ekki lagt okkur alla fram til að bæta úr þeim misfelli, sem fram hafa komið.

Með þessu er ekki sagt, að ekki standi margt til bóta í þessum efnum. Hér eins og ella verður að læra af reynslunni og haga svo til, sem á hverjum tíma er hentast. Að þessu hefur stöðugt verið unnið og

veri allt of langt að rekja það hér. Þess skal þó getið, að meðal þeirra veigamiklu atriða, sem nú er öðru vísi háttað en í fyrstu var ráðgert, er það, að í upphafi var íslenskum verktökum ekki tryggður forgangsréttur fram yfir erlenda verktaka til starfa hér á vegum varnarliðsins. Um það voru hins vegar stíð skýlaus fyrirmæli, að innlendir verkamenn skyldu sitja fyrir vinnu og íslensk stjórnarvöld hefðu í hendi sér að hindra hingað komu erlendra verkamanna, ef þau teldu hérvist þeirra óþarfa.

Til að tryggja betri aðstöðu íslenskra verktaka beitti ég mér skjótlega í samráði við ríkisstjórnina fyrir því, að þeir mynduðu samtök sín á milli, er öllum skyldu vera opin. Þessi samtök ^{Sammenlagt} hafa orðið til þess, að Íslendingar hafa getað tekið að sér miklu meira af verkum, en þeim ella hefði verið unnt.

Vorið 1952 var í samræmi við þetta gert viðbótar samkomulag, sem varnarmálanefndin beitti sér fyrir, þar sem berum orðum er ákveðið, að íslenskum verktökum skuli falin verk eftir því sem fremst sé framkvæmanlegt.

[Þessu hefur verið fylgt á þann veg, að hinum íslensku verktökum hefur verið gefinn kostur á að taka að sér öll verk, sem unnin hafa verið og erlendum verktaki fengið þau ein, sem Íslendingar af einhverjum ástæðum töldu sér ekki

Þessu hafa íslenskir verktakar stíð tekið við fleiri og fleiri verkum; að vísu hafa nokkur aðgreiningaratriði komið upp, en á þessu varð ~~þetta~~ gerð breyting til bóta slax með viðbótar samkomulaginu 1952 enda hafa hinir íslensku verktakar leyst störf sín af hendi með send.

fært að taka að sér.)

Sum hinna nauðsynlegu mannvirkja voru hins vegar þess eðlis og kröfðust slíks vélakosts, að íslenskir verktakar ~~vildu~~ ^{töldu sér} ekki ~~taka þátt~~ ^{fært að annast þau eins og þá slát} (þátt), og var þá ekki öðru til að dreifa en að erlendir verktaki ~~sendu~~ ^{feri með} framkvæmdina og er það út af fyrir sig engin nýjung, sbr. t.d. Sogsvirkjunina. Í sambúð-
inni við ~~(Hamilton)~~ ^{-félagið} Hamilton hafa hins vegar risið svo miklir örðugleikar, að illviðunandi er. Enda lét eg veita ^{því} ~~(þessum)~~ að-
vörum um, að hann mætti búast við að brott-
farar hans yrði krafist, ef ekki væri úr bætt. Sannleikans vegna er þó skylt, að geta þess, að dómur manna um þennan verktaka eru nokkuð misjafnir, þannig segir Jón Krist-
geirsson í Tímanum, dags. 23. október, s.l., svo: "Talsvert hefir einnig borið á hreyf-
ingu innan vallarins þannig, að starfsmenn hafa óskað eftir að fara frá einum atvinnu-
rekanda til annars. Er það einkum fólgið í því að reyna að komast til Hamiltonfélags-
ins ^{.....} (frá hinum, aðallega frá Sameinuðu verk-
tökum").

Aðalatriðið er það, að engan erlend-
an verktaka og engan verkamann á að þola hér
deginum lengur en ~~það~~ er nauðsynlegt, til að
varnirnar komist nægilega fljótt í nógu ör-
uggt horf. Þetta verðarþeir, er með framkvæm-
ina fara af hálfu Íslendinga, að meta hverju

sinni. Þar skiftir það nú meginmáli, að á s.l. sumri var tekin ákvörðun um það að draga úr hraða nýrra varnarfrankvæmda yfirleitt hjá Atlantshafsríkjunum. Eðlilegt er að hraði framkvæmdanna hér verði endurskoðaður í ljósi þessa samkomulags, og framkvæmdunum þá dreift á fleiri ár. Ef það er fært leiðir af sjálfu sér, að hinir erlendu verkamenn hverfi úr landi.

En menn verða að gæta þess, að mikið liggur við, bæði, vegna varnanna, og skaplegra sambúðarhátta, að sem fyrst myndist viðhlítandi aðstaður á Keflavíkurflugvelli. Ég játa, að ég hefi minni trú en sumir aðrir á haldgæði þess úrræðis, að loka hina erlendu varnarliðsmenn inni í gaddavírsgirðingum og meina þeim allan samgang við landslýðinn. Það er að minnsta kosti ófrankvæmlegt, meðan svo margir Íslendingar vinna að þessum framkvæmdum, sem enn er. Aðalúrræðið í þessu hefur að minni ^{hyggju} ~~viðmiðun~~ ætíð verið það, að koma sem fyrst upp viðunandi vistarverum út á Keflavíkurflugvelli, þannig, að hinir erlendu menn gætu unað þar. Þetta hlaut að taka sinn tíma, en eftir því, sem stundir líða, verður þetta allt auðveldara.

En það verða menn að skilja, að þeim mun fleiri Íslendingar, sem vinna að

Þessum málum því meiri verða samskiptin.

Sum þessara verka eru og hreinlega hernaðar-eðlis. Það er t.d. ómögulegt að taka að sér gæzlu radar-stöðvanna eða olfugeymanna í Hvalfirði nema hafa til þess vopnað lið. Gæzlan er einmitt í því skyni að vera viðbúim vopnaðri árás eða skemmdarverkum, hvenær sem er. Hún er þess vegna gersamlega þýðingarlaus, ef ekki er viðbúnaður til að standast slíkt. Með þessu er eg ekki að mæla í móti því, að Íslendingar taki þetta að sér. Þvert á móti. Menn verða aðeins að gera sér það ljóst, hvað í óskum þeirra sjálfra felst.

Eins er það, að þótt varúðar beri að gæta um þessi samskipti sem önnur, þá er fjarstæða að íslenzkri menningu stafi slík hættu af þeim sem sumir öfgamenn vilja vera láta. Árlega fara þúsundir Íslendinga til útlanda og dvelja þar sumir árum saman og halda þó þjóðerni sínu og tungu. Íslendingar munu á sama hátt standa af sér þá raun, sem þetta er.

Hitt er óbætanlegt, ef áróður kommúnista yrði til þess, að Íslendingar létu undan fallast að tryggja landi sínu varnir einmitt á þeim árum, þegar úrslitum getur ráðið um heimsfriðinn, hvort nokkur hlekkur slitnar í varnarkeðju frelsis og mannréttinda.

Þjóðvarnarmenn segja öðru hvoru, að við, sem teljum nauðsyn á vörnum á Íslandi höldum því fram, að Bandaríkin séu hér okkar vegna og geri það sem einhvers konar góðverk við okkur að annast varnirnar. Aldrei hefi ég haldið slíku fram, né heyrt neinn annan gera það. Auðvitað eru Bandaríkin hér vegna sjálfra sín, til þess að halda uppi vörnum í þessum heimshluta og tryggja heimsfriðinn. Alveg á sama hátt leyfum við Bandaríkjamönnum að vera hér vegna okkar sjálfra en ekki vegna þeirra. Það er vegna þess að íslenskir hagsmunir krefjast þess, að vörnum sé haldið uppi á Íslandi, sem við höfum fallist á, að Bandaríkjamenn séu hér. Það er nauðsyn beggja, sem hér er að verki, og er það ekkert sérstakt, heldur það sama, sem ætíð kemur fram þegar samningar eru gerðir. Þeir byggjast á sameiginlegum hagsmunum. Meðan þessir samningar standa er það báðum aðilum jafn nauðsynlegt, að sambúðin meðan þún stendur, geti farið skaplega fram og sem allra árekstra minnst. Þess vegna verður að treysta því, að nauðsynlegar breytingar fáist á samningunum jafnframt því, sem við verðum auðvitað að taka sanngjarnt tillit til gagnaðila okkar.

Þegar kommúnistar og Þjóðvarnar-

menn tala í almanna áheyrn láta þeir öðru hvoru eins og þeim beri nikið á milli. Hér á Alþingi er hins vegar yfirleitt ekki svo að heyra, þótt öðru vísi þjóti í skjám þeirra í kvöld, af því að almenningur heyrir til. Um málefnið er annars ekki maðurinn í mysunni þeirra í milli. Þar standa þeir allir sem einn, einkallega í þeim málum, sem íslenska þjóðin kann ekki aðeins að eiga sjálfstæði sitt undir heldur bókstaflega tilveru sína, sem sé utanríkis- og varnarmálunum.

Í þeim málum leggjast þessir herrar allir á eina sveif, heimta algert varnarleysi landsins. Þar blygðast þjóðvarnarmenn sín ekki fyrir að fylgja kommúnistum, þótt þeir í blaði sínu segi, að stefna kommúnista sé " glæpsamlegt glæfraspil " manna, sem " breyti samkvæmt þeirri kenningu, að tilgangurinn helgi tækið og eru því alvanir að snúa snældunni, eins og bezt þykir henta hverju sinni", og hafi að einkunarorðum: " Drepum, drepum í austri ".

Þannig lýsa þjóðvarnarmenn kommúnistum, þegar þeir eru að reyna að afla sér atkvæða. Mönnunum, sem forsprakkar þjóðvarnar hafa fámist verið í flokki með, fylgt eða haft opinbert bandalag við til skamms tíma. Þeir bæta því m.a.s. við um þessa andans feður sína, " að þeir hafi ekkert brúk fyrir Íslending nema til þess að blekkja hann með

einum hlut í dag, öðrum gagnstæðum á morgun", enda "sé þeim málsstaður Íslands einskis virði, nema ef unnt er að nota hann í þjónustu og til eflingar sínum eigin flokki".

Þegar athugað er, að Þjóðvarnarmenn lýsa nú yfir því, að þeim hafi svo geypilega missýnst um jafn augljósa staðreynd sem eðli kommúnismans og forystumanna hans, þá mundi þeim óneitanlega sáma betur meira lítillæti í dómum ummenn og málefni. Öll saga og atferli Þjóðvarnarforsprakkanna fyrr og síðar ber óhrekjanlegt vitni um dómgreindarleysi, trúgnni og heffileikaskort um mat á þeim staðreyndum, sem mestu varða fyrir frelsi og öryggi Íslenzku þjóðarinnar.